

UCHWAŁA
XXI sesji Sejmiku Dzieci i Młodzieży
z dnia 1 czerwca 2015 r.
w sprawie miejsca ludzi młodych w przestrzeni publicznej

Art. 1.

Przestrzeń publiczna jest miejscem spotkań oraz swobodnej wymiany poglądów i myśli, miejscem, w którym każda osoba ma prawo się znaleźć i z niego korzystać. Jest własnością państwową i samorządową. Właściciel przestrzeni prywatnej ma prawo ją udostępnić jako przestrzeń publiczną.

Art. 2.

1. Przestrzeń publiczna powinna być dostępna dla każdego, dlatego nie może być zawłaszczana przez organizacje i osoby prywatne. Neutralność przestrzeni publicznej musi zostać zachowana we wszystkich wymiarach, by każda grupa społeczna miała do niej swobodny dostęp.
2. Ułatwienie dostępu do przestrzeni publicznej rozumiemy w dwóch wymiarach: fizycznym i finansowym. Chcielibyśmy, żeby nie ograniczały one naszego udziału w życiu społecznym.
3. Ułatwienie dostępu do przestrzeni publicznej wpłynie na rozwój osobisty młodzieży oraz budowanie przez nią kapitału społecznego.
4. Należy zachęcać właścicieli przestrzeni prywatnej do udostępniania jej jak najszerszemu gronu młodzieży.

Art. 3.

1. Sprawy dotyczące przestrzeni publicznej, z której korzysta również młodzież, powinny być z nią konsultowane w celu osiągnięcia porozumienia w tym zakresie między zarządcami przestrzeni a ludźmi młodymi.
2. Należy stworzyć odpowiednie narzędzia administracyjne oraz wzmocnić istniejące w celu umożliwienia satysfakcjonującej współpracy.

Art. 4.

Młodzieży korzystającej z przestrzeni publicznej należy zapewnić bezpieczeństwo zarówno w sferze psychicznej, jak i fizycznej. Dlatego apelujemy:

- 1) w sferze bezpieczeństwa fizycznego o:
 - a) sprawowanie nadzoru nad miejscami, z których korzystają ludzie młodzi,
 - b) podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie skali agresji fizycznej wśród ludzi młodych;
- 2) w sferze bezpieczeństwa psychicznego o:
 - a) zapewnienie młodym ludziom poczucia akceptacji, szacunku, poszanowania godności i różnorodności światopoglądowej i kulturowej,
 - b) zapewnienie wsparcia osobom doświadczającym przemocy,
 - c) uświadamianie młodym ludziom zagrożeń wynikających z przemocy psychicznej.

Art. 5.

1. Apelujemy o kreowanie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej, którą rozumiemy jako przestrzeń:
 - 1) przeznaczoną dla różnych grup społecznych i wiekowych;
 - 2) pozwalającą na organizowanie ogólnodostępnych wydarzeń kulturalnych i towarzyskich;
 - 3) odpowiadającą zróżnicowanym potrzebom danej społeczności.
2. Wielofunkcyjność jest niezbędną cechą przestrzeni publicznej, ponieważ umożliwia różnym grupom obywateli zaspokajanie ich potrzeb i pozwala na realizowanie ich oczekiwań za pomocą narzędzi zlokalizowanych w jednym miejscu.
3. Gdy przestrzeń publiczna nie jest wielofunkcyjna, przestaje być atrakcyjnym miejscem dla szerokiego grona użytkowników, a tym samym traci na swojej użyteczności i popularności.

Art. 6.

Przestrzeń publiczna powinna być miejscem promocji zdrowego trybu życia opartego na szeroko pojętej aktywności fizycznej i zbilansowanym żywieniu. Aby skutecznie zapobiegać problemowi bierności ruchowej wśród członków naszego społeczeństwa, powinno się organizować wszelkiego rodzaju zawody sportowe oraz zapewniać bezpłatne porady specjalistów, ze szczególnym uwzględnieniem wskazówek przekazywanych przez dietetyków i trenerów personalnych.

Art. 7.

W celu aktywizacji młodzieży w zakresie działalności społecznej organy samorządu terytorialnego powinny tworzyć, finansować i wspierać młodzieżowe rady miast, gmin i powiatów. Do zadań samorządu terytorialnego powinno należeć również kontrolowanie młodzieżowych rad, z których opinią powinien liczyć się, podejmując wszystkie istotne dla społeczności lokalnej decyzje.

Art. 8.

Apelujemy o promocję i popularyzację inicjatyw oraz osiągnięć młodzieżowych rad miast, gmin i powiatów, laureatów konkursów, organizacji pozarządowych prowadzonych przez młodych ludzi w celu zwrócenia uwagi na współdecydowanie przez nich w sprawach dotyczących przestrzeni publicznej, a także wspieranie ich w działaniach na rzecz dobra w ich otoczeniu.

Art. 9.

Zachęcamy organizacje rządowe i pozarządowe do angażowania osób młodych w działalność w przestrzeni publicznej w formie praktyk, co umożliwi im zdobycie doświadczenia zawodowego.

Art. 10.

1. Przypominamy, że jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek tworzyć miejsca zabaw i rozrywki dla młodzieży, np. skateparki, place zabaw, obiekty sportowe oraz świetlice środowiskowe, i dbać o te, które już istnieją.
2. Władze lokalne powinny organizować debaty publiczne dla młodzieży, w trakcie których będą przedstawiane informacje o celach działania i problemach jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 11.

1. Postulujemy, aby urzędy i szkoły organizowały konkursy o tematyce dotyczącej społeczności lokalnych w celu podnoszenia poziomu świadomości obywatelskiej młodzieży.
2. Za pośrednictwem mediów lokalnych oraz portali społecznościowych powinno się promować wydarzenia będące przedmiotem zainteresowania młodzieży, takie jak: projekty edukacyjne, debaty, symulacje wyborów i funkcjonowania organów rządowych oraz cykliczne spotkania z przedstawicielami władz lokalnych.

Art. 12.

Władze lokalne powinny wspierać działania młodych obywateli poprzez:

- 1) branie pod uwagę głosu społeczności lokalnych;
- 2) tworzenie przez rady powiatów, gmin, miast i sejmiki województwa młodzieżowych rad (młodzieżowych rad powiatu, gminy, miasta i sejmików województwa), które będą organem doradczym i konsultacyjnym działającym w celu dostrzeżenia potrzeb młodych obywateli;
- 3) utrzymywanie stałego kontaktu z przedstawicielami młodzieży (młodzieżowych rad miast, gmin i powiatów, samorządów uczniowskich, stowarzyszeń itp.) w celu informowania o nowych inicjatywach związanych z przestrzenią publiczną;
- 4) organizowanie w szkołach spotkań z politykami, debat, warsztatów, szkoleń oraz referendów, w czasie których młodzież mogłaby wypowiedzieć się w sprawach dotyczących przestrzeni publicznej itp.

Art. 13.

1. W celu zwiększenia wpływu młodzieży na sprawy związane z przestrzenią publiczną instytucje państwowe, w tym także na szczeblu parlamentarnym, powinny wspierać działania młodych obywateli poprzez:

- 1) zapewnienie im odpowiednich środków finansowych;
- 2) przywiązywanie większej wagi do ich działań i uchwalanie prawa sprzyjającego rozwojowi tego typu przedsięwzięć;
- 3) rozwijanie ich zainteresowań sprawami publicznymi, kreowanie właściwych wzorów przez ludzi uprawiających aktywność polityczną, tzw. autorytety władzy;
- 4) budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1, powinny być:

- 1) przyznawane organizacjom młodzieżowym, które szczególnie angażują się w sprawy społeczności lokalnej;
- 2) rozliczane na podstawie zgromadzonej dokumentacji;
- 3) przeznaczane na tworzenie i zagospodarowywanie lokalnej przestrzeni publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb młodzieży.

3. Organizacje młodzieżowe mogą także pozyskiwać środki finansowe od prywatnych sponsorów.
4. Organizacje młodzieżowe zobowiązane są do przygotowania raportu dotyczącego wykorzystania środków finansowych w danym roku działalności organizacji i przedstawienia go instytucji, od której otrzymały fundusze.

Art. 14.

Należy umożliwić anonimowe wyrażanie opinii, przedstawianie pomysłów oraz zgłaszanie skarg dotyczących przestrzeni publicznej dla młodych ludzi. Sposób, w jaki będzie się to odbywać, powinien uwzględniać możliwości i warunki lokalnych społeczności.

Art. 15.

1. Należy doceniać młodych aktywistów za trud wkładany w podejmowanie i prowadzenie niżej wymienionych działań:
 - 1) konsultacji społecznych;
 - 2) aktywnych działań na rzecz młodzieży;
 - 3) aktywności w życiu publicznym.
2. Formami doceniania działań, o których mowa w ust. 1, mogą być: zniżki, karty oraz bony rabatowe, stypendia, nagrody materialne, ordery i odznaczenia młodzieżowe, wycieczki oraz zapewnianie możliwości osobistego rozwoju.

Art. 16.

1. Należy organizować konkursy, których celem jest rozwijanie umiejętności pracy w grupie, poszerzanie horyzontów ludzi młodych oraz kształtowanie ich postaw obywatelskich.
2. Działania, o których mowa w ust. 1, będą też sposobem nakłaniania młodzieży do brania aktywnego udziału w życiu publicznym.

Art. 17.

W celu usprawnienia realizacji lokalnych inicjatyw społecznych należy angażować i aktywizować młodzież poprzez: staże, wolontariat, szkolenia, wyjazdy edukacyjne, warsztaty, wymianę krajową i międzynarodową.

Art. 18.

W celu zachęcenia młodzieży do aktywnego działania na rzecz lokalnej przestrzeni publicznej rekomenduje się nagłaśnianie w mediach szkolnych oraz lokalnych oddolnych inicjatyw młodzieżowych, które odniosły sukces. Sukcesy rówieśników będą inspirowały młodzież do działania.

Art. 19.

Młodzież powinna uczestniczyć w warsztatach, szkoleniach, akcjach społecznych i projektach edukacyjnych oraz angażować się w nie. Jeśli takie przedsięwzięcia nie są

podejmowane, należy przyczyniać się do ich realizacji poprzez zgłaszanie inicjatyw odpowiednim organom. Udział w tych przedsięwzięciach miałby m.in. na celu zapoznanie się z funkcjonowaniem władz i organów działających na rzecz społeczności lokalnej.

Art. 20.

Do zadań młodzieżowych rad miast, gmin i powiatów powinno należeć tworzenie przestrzeni publicznej dla ludzi młodych, w szczególności:

- 1) reprezentowanie i zrzeszanie młodzieży;
- 2) diagnozowanie problemów młodzieży i opracowywanie planów ich rozwiązywania;
- 3) współpraca z instytucjami publicznymi, w tym organami samorządu terytorialnego;
- 4) wspieranie krajowych inicjatyw konsultacyjnych.

Art. 21.

Młodzież zebrana na XXI sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży apeluje o nowelizację art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który mówi o młodzieżowych radach. W ciągu ostatniej dekady zmieniły się potrzeby młodzieży, w związku z tym art. 5b powinien być uzupełniony o przepisy dotyczące:

- 1) sposobu powoływania radnych;
- 2) charakteru inicjatywnego młodzieżowych rad;
- 3) możliwości ich finansowania.

Art. 22.

W celu umożliwienia współpracy młodzieżowych rad miast, gmin i powiatów z radami jednostek samorządu terytorialnego członkowie młodzieżowych rad powinni egzekwować wybór spośród członków rad jednostek samorządu terytorialnego opiekuna, który będzie pełnił funkcję rzecznika młodzieży w radzie jednostki samorządu terytorialnego. Rzecznik odpowiadałby za przedstawianie lub ułatwianie przedstawiania pomysłów młodzieżowych rad wymienionym wyżej organom.

Art. 23.

Organizacje i ruchy zrzeszające młodzież powinny przeprowadzać debaty oraz konsultacje społeczne dotyczące lokalnej przestrzeni i zasad jej funkcjonowania. Do ich zadań powinno należeć również tłumaczenie mechanizmów składania wniosków i skarg do jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 24.

Należy zachęcać młodzież do zgłaszania wniosków dotyczących projektu budżetu obywatelskiego, uruchamiając kampanie informacyjne prowadzone przez samorządy uczniowskie i przedstawiciele młodzieżowych rad miast, gmin i powiatów. Młodzieżowe rady powinny pomagać młodzieży w formułowaniu wniosków dotyczących projektu budżetu obywatelskiego.

Art. 25.

1. Wnosimy o powołanie Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP jako organu konsultacyjnego, opiniodawczego i doradczego. Jej zadaniem będzie opiniowanie projektów ustaw przez wchodzącą w jej skład młodzież, która reprezentuje ogół młodzieży RP.
2. Kadencja Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP trwa od 1 stycznia danego roku do 1 stycznia następnego roku.
3. Młodzieżowa Rada przy Sejmie RP we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej stworzy platformę internetową, która będzie podstawą jej działania.
4. W skład Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP wchodzi posłanki i posłowie na Sejm Dzieci i Młodzieży z poprzedniego roku.
5. Na czele Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP stoi pięciu koordynatorów wybieranych przez członków Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP w tajnym głosowaniu za pomocą platformy internetowej. Koordynatorzy muszą być członkami Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP. Do zadań koordynatorów należy zarządzanie platformą internetową oraz przygotowanie pod koniec jej kadencji raportu na temat prac Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP.
6. Pomiędzy pierwszym a drugim czytaniem projektu danej ustawy w Sejmie RP członkowie Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP powinni wziąć udział w tajnym głosowaniu przy użyciu platformy internetowej, w którym mogą wyrazić swoją aprobatę lub dezaprobatę dla projektu danej ustawy. Członkowie Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP mogą również załączać swoje wnioski i uwagi dotyczące projektu danej ustawy.
7. Wyniki głosowania przedstawia się opinii publicznej, posłom na Sejm RP oraz Prezydentowi RP przed trzecim czytaniem projektu danej ustawy. Wyniki mają charakter opiniodawczy i doradczy.

Art. 26.

Młodzieżowa Rada przy Sejmie RP we współpracy z Centrum Edukacji Obywatelskiej bądź ze stowarzyszeniami działającymi na terenie danego województwa powinna założyć platformę internetową, która będzie zawierać informacje dotyczące:

- 1) młodzieżowych organizacji społecznych działających na różnych szczeblach;
- 2) młodzieżowych inicjatyw, wydarzeń i akcji społecznych, zarówno ogólnopolskich, jak i wojewódzkich.

Art. 27.

Samorządy uczniowskie powinny proponować przeprowadzanie w szkołach lekcji wiedzy o społeczeństwie w formie zajęć praktycznych. Zajęcia te miałyby na celu poznawanie funkcjonowania organizacji i instytucji, zarówno w środowisku lokalnym, jak i na szczeblu państwowym.

Art. 28.

1. Należy powołać regionalnych koordynatorów młodzieżowych, którzy wzbogaciliby wiedzę młodzieży o inicjatywach obywatelskich. Koordynatorów powinny powoływać młodzieżowe rady działające przy jednostkach samorządu terytorialnego.
2. Zadaniem koordynatorów byłoby inicjowanie warsztatów w regionach.
3. Koordynatorzy powinni być autorytetem, źródłem wiedzy o dobrych praktykach oraz stanowić wsparcie dla młodzieży.